

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r9211143567096,WACHTEL-Mariusz-Jozef.html>
27.05.2024, 23:44

WACHTE L Mariusz Józef

Osoba

WACHTEL Mariusz Józef

Urodzony

1892

Zmarł

1919

Opis

dekorator, dowódca 4 kompanii gnieźnieńskiej, zastępca oficera, bosman marynarki niemieckiej.

Ur. 12 II w Gnieźnie, jako syn kupca Jana i Antoniny z Czajkowskich. Uzyskał zawód sztukatora, posiadał duże umiejętności plastyczne. Należał do gnieźnieńskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Powołany do niem. marynarki wojennej (X 1912-XI 1918). Powrócił do rodzinnego Gn. w stopniu bosmana (sierż.). W nocy z 28/29 XII 1918 r. zajął wraz ppor. Z. Kitlem z grupą ok. 30 powstańców koszary 12 Pułku Dragonów przy ul. Wrzesińskiej.

Do końca I 1919 r. był dowódcą polskiej załogi tych koszar. Szkolił napływających ochotników i pomagał por. Edwardowi Grabskiemu w formowaniu pułku ułanów. 31 I 1919 r. wyruszył na czele wzmocnionego plutonu na front, by wejść w skład 4 kompanii gnieźnieńskiej 3 batalionu 4 PSW. 2 II został dowódcą tej kompanii. 18 II na czele kompanii atakował pod Rynarzewem niem. pociąg pancerny.

W ogniu karabinów maszynowych został ciężko ranny i zmarł na polu walki. Wraz z W. poległo 14 powstańców. Uroczysty pogrzeb W. i jego żołnierzy odbył się 21 II 1919 r. w Gnieźnie na cmentarzu św. Piotra. Inskrypcja na tablicy brzmi „Marian Wachtel”. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Niepodległości z Mieczami. Jest patronem ulicy w Gnieźnie.

Bibliografia

B. Polak, Wachtel Mariusz Józef (1892-1919), (w:) Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B. Polak, Poznań 2002, s. 384-385.

Autor wpisu

Janusz Karwat